

Detta ska vi gå igenom

1. Tävlingsfunktionärer
2. Att vara huvuddomare
3. Tennisspelets regler
4. Osportsligt uppträdande
5. Tips till dig som huvuddomare
6. Protokollet
7. Att vara linjedomare
8. Testet
9. Nästa steg i domarutbildningen

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 2.

2. Att vara huvuddomare

Vad skall jag tänka på som huvuddomare?

- att jag ser bra
- att jag är väl förberedd
- att min klädsel är korrekt
- att jag kan reglerna
- att jag kan föra protokoll
- att jag har ett bra samspel med spelarna
- att jag talar tydligt
- att jag är rättvis och opartisk
- att jag är lugn
- att jag är bestämd

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 4.

3. Tennisens regler

Tennisspelets regler finns att slå upp i Tävlingshandboken. Vissa regler måste du kunna utantill. Här tar vi upp de viktigaste av dessa:

- Banan
- Lottning
- Serve
- Sidbyte
- Förlora poängen
- Störning och hinder
- Poängräkning
- Dubbel
- Om det blir fel

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 5.

Kan du svara på följande frågor?

- Vad heter linjerna på banan?
- Hur högt skall nätet vara i mitten?
- Var skall singelstolparna stå?
- Vad är ett fast tillbehör på banan?

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 6.

Banan	Lottning	Serve
Mellan poäng och i sidbyte	Förlora poängen	Störning och hinder
Poängräkning	Dubbel	Om det blir fel

Som vinnare av lotten har spelaren tre alternativ:

- att vara servare eller mottagare i det första gamet
- att välja sida att starta matchen ifrån
- att motståndaren skall välja först

Motståndare får då:

- välja sida som han vill starta matchen ifrån
- välja att vara servare eller mottagare i det första gamet

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 7.

Banan	Lottning	Serve
Mellan poäng och i sidbyte	Förlora poängen	Störning och hinder
Poängräkning	Dubbel	Om det blir fel

- Spelaren måste stå bakom baslinjen innan han skall serva
- Han får inte beröra baslinjen innan han har träffat bollen.
- Innan spelaren servar skall han försäkra sig om att mottagaren är beredd
- Serven skall slås om ifall den berör nätet och för övrigt är rätt, eller om mottagaren inte var beredd vid servetillfället

I en singelmatch: Får servaren stå bakom den del av baslinjen som är mellan singel- och dubbelsidlinjen?

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 8.

Banan	Lottning	Serve
Mellan poäng och i sidbyte	Förlora poängen	Störning och hinder
Poängräkning	Dubbel	Om det blir fel

Spelarna byter sida efter varje udda game (spelarnas sammanlagda game). Om ett set slutar med ett jämnt antal game, t.ex. 6-4, har spelarna rätt till vila men börjar sedan nästa set på samma sida som de avslutade föregående set.

Hur lång tid har spelarna rätt till vid nedanstående sidbyte?

- Efter första gamet i varje set?
- Vid vanligt sidbyte?
- Vid sidbyte i tiebreak?
- Efter varje färdigspelat set, så kallat Setbreak?

1. Spelarna sätter sig inte ned utan byter endast sida

2. 90 sek, domaren säger "time" efter 60 sek

3. Spelarna sätter sig inte ned utan byter endast sida

4. 120 sek, domaren säger "time" efter 90 sek

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 9.

Banan	Lottning	Serve
Mellan poäng och i sidbyte	Förlora poängen	Störning och hinder
Poängräkning	Dubbel	Om det blir fel

Mellan poängen har servaren 20 sekunder på sig innan han skall vara speklar för nästa poäng

Servemottagaren skall följa servarens tempo och vara beredd att returnera serven några sekunder efter att föregående poäng färdigspelats

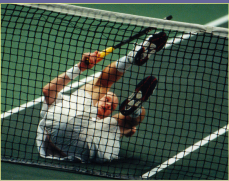
Spelaren har rätt att besöka toaletten vid setbreak. Om han skall fylla sin vattenflaska skall även detta göras i samband med ett setbreak

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 10.

Banan	Lottning	Serve
Mellan poäng och i sidbyte	Förlora poängen	Störning och hinder
Poängräkning	Dubbel	Om det blir fel

Spelaren förlorar poängen om:

- han inte lyckas ta bollen innan den studsat två gånger
- han kastar sin racket mot bollen och träffar den
- han vidrör nätet eller banan på motståndarens sida under poängen
- han blir träffad av bollen
- han slår bollen innan den passerat nätet
- han kastar sin racket mot bollen och träffar den
- han slår bollen så att den träffar marken utanför linjerna eller träffar ett fast tillbehör

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 11.

Banan	Lottning	Serve
Mellan poäng och i sidbyte	Förlora poängen	Störning och hinder
Poängräkning	Dubbel	Om det blir fel

Vad händer?

- Om spelaren tappar sin keps, vilket stör motståndaren
- Om spelaren skriker "missa" då motståndaren har smashsläge
- Om en boll från en annan bana kommer in på spelarnas bana

Om det händer igen

- Om en spelare stör sin motståndare oavsiktligt spelas poängen om (1:a serve)
- Om en spelare stör sin motståndare avsiktligt förlorar han poängen
- Om en spelare störs av någonting som han inte har kontroll över spelas poängen om (1:a serve)

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 12.

Banan
Mellan poäng och i sidbyte
Poängräkning

Lottning
Förlora poängen
Dubbel

Serve
Störning och hinder
Om det blir fel

39 game
Eftersom tiebreak räknas som game

Hur många game kan max spelas under en 3-sets match som spelas med tiebreak?

6 3 6 6 8 4 0
2 6 7 4 9 1 5
NETHERLANDS
FRANCE

Den som började som servemottagare i tiebreaket

Vem börjar serva i setet som följer efter ett tiebreak?

5 set
Ex. Australien Open, Roland Garros, Wimbledon, US Open, Davis Cup

Hur många set kan en match som mest avgöras i? Ge exempel på tävlingar.

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 13.

Banan
Mellan poäng och i sidbyte
Poängräkning

Lottning
Förlora poängen
Dubbel

Serve
Störning och hinder
Om det blir fel

Fåren av spelarna i ett dubbellag spela ensamt mot motståndarna?

- Spelarna servar i turordning ett game var. Ordningen får bytas vid varje nytt set
- Servemottagarna returnerar servarna från var sin ruta. De får byta ruta vid varje nytt set

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 14.

Banan
Mellan poäng och i sidbyte
Poängräkning

Lottning
Förlora poängen
Dubbel

Serve
Störning och hinder
Om det blir fel

Allmänt
- alla färdigspelade poäng räknas
- andra omedelbart – även mellan 1:a och 2:a serve
- om ett game spelats färdigt gäller den nya ordningen

Singel
- fel spelare servar: serven går över till den andra spelaren
- fel serveruta: byt till rätt ruta

Dubbel
- fel par servar: serven går över till rätt servare i det andra paret
- fel spelare i rätt par servar: serven går över till rätt servare
- fel serveruta: byt till rätt ruta
- fel mottagare: den "felaktiga" ordningen gäller gamtet ut, därefter tillbaka till den gamla placeringen

Gjöm sidbyte
- byt omedelbart

Kalla på tävlingsledaren om du behöver hjälp

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 15.

4. Osportsligt uppträdande

En spelare bestraffas för osportsligt uppträdande om han:

- väldsam eller i vredesmod kastar eller sparkar racketen
- väldsam eller i vredesmod, slår, kastar eller sparkar bollar
- högljutt använder svordomar eller grova ord
- uppträder oanständigt genom yttrande eller gester
- förolämpar, hotar eller brukar våld mot funktionär, motståndare eller åskådare
- tar emot råd eller anvisningar i strid mot tennispelets regler (coaching)
- vägrar följa domarens anvisningar
- försöker påverka domslut i matchen

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 16.

forts. osportsligt uppträdande

Ifall spelaren uppträder osportsligt bestraffas han enligt poängstraffskalan:

1: a förseelsen: Varning
2: a förseelsen: Poängstraff
3: e förseelsen: Gamestraff
4: e förseelsen: Matchstraff
Grov förseelse: Matchstraff direkt

Vid matchstraff måste tävlingsledaren kallas till banan

Har du någon gång fått varning av en domare och i så fall, vad hade du då gjort?

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 17.

5. Tips till dig som huvuddomare

Vad måste jag ha med mig in på banan?

- Protokoll
- Penna
- Bollar
- Klocka
- Mynt

Vad skall jag göra innan matchen börjar?

- Kontrollera nathöjden
- Se till att singelstolparna står på rätt ställe
- Kontrollera att inga gamla bollar finns på banan
- Se till att banan och linjerna är sopade

När du skall lotta går du ut till mitten av den närmaste serverutan och vänta tills spelarna är klara och kommer till dig. Då lottar du med hjälp av myntet.

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 18.

forts. tips till dig som huvuddomare

Före poängen

- kontrollera att mottagaren är beredd

Under poängen

- följ bollen med blicken, ropa högt och tydligt om bollen är ute eller fel

Efter poängen

- titta på den som förlorade poängen
- ropa ut den nya ställningen
- markera i protokollet

Under matchen

- sitt framåtlutad
- var koncentrerad

Innan nästa poäng

- kontrollera att spelarna inte "drar benen efter sig"

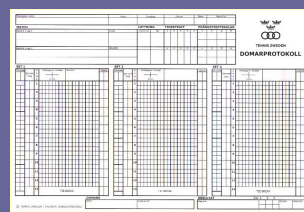
TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 19.

6. Protokollet

Protokollet hjälper dig som domare att bl.a. hålla reda på poängställningen. För tävlingsledaren är protokollet också viktigt ifall han exempelvis måste kontrollera ett resultat i efterhand

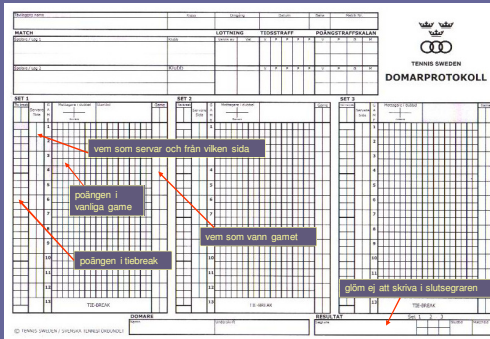
Ett korrekt ifyllt protokoll skall innehålla följande:

- namn på spelarna
- start och sluttid
- vem som vann lotten
- poäng, game, set och matchsegrare
- eventuella poängstraff

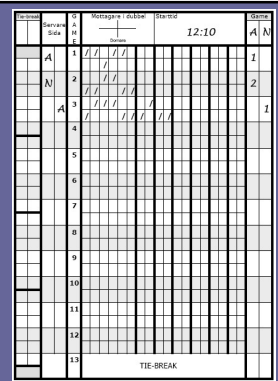
TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 20.

forts. Protokollet här fyller du i:

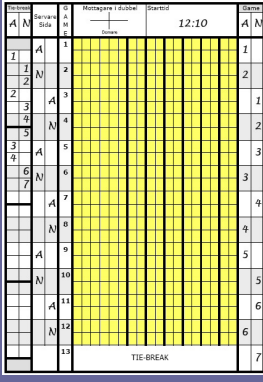
TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 21.

forts. Protokollet

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 22.

forts. Protokollet

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 23.

7. Att vara linjedomare

Linjedomaren hjälper huvuddomaren att se om bollarna är inne eller ute

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 24.

Sid- och servemittlinjedomare

Mellan poängen skall linjedomaren inta en så kallad ledig-position

Från det att spelaren förbereder sig för att serva samt under hela poängen, skall linjedomaren inta en så kallad redo-position

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 25.

"Ute" eller "fel" signaleras genom att med armen visa åt vilket håll bollen var "ute" eller "fel"

"Safe" det vill säga när bollen är inne, visas med handens översida synlig för huvuddomaren

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 26.

Baslinjedomare

Baslinjedomaren skall sitta upprätt med stolen vinklad mot huvuddomaren

"Fotfel" skall signaleras genom att armen sträcks rakt upp i luften

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 27.

Servelinjedomare

Från det att servaren påbörjar serverövelsen skall servelinjedomaren koncentrera sig på servelinjen

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 28.

När linjedomaren sitter skall signalerna ges enligt nedan:

Ute

Safe

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 29.

Om du är skymd eller signalerar fel

Om du som linjedomare är skymd, skall du signalera detta direkt till huvuddomaren enligt bilden. Denna signal skall göras utan att skymma ögonen

Om bollen är rätt och du dömt den "ute" eller "fel" måste du korrigera detta. Det kallas "correction" och signaleras enligt bilderna nedan. Du skall även ropa "correction"

Sidlinje- och Servemittlinje

Bas- och servelinje

Om bollen är fel/ute och du gjort "safe" tecken skall du ropa fel/ute så fort som du upptäcker ditt fel

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 30.

8. Testet

Kom ihåg grundregeln för en huvuddomare
"Hellre fria än fälla"

Lycka till på testet!

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 31.

9. Stegen i domarutbildningen

Matchskolan
Ålder: 8-10 år
Enkel spel- och matchskola

Klubbdomare
Ålder: 13 år –
Du kan döma nationella juniortävlingar

Förbundsdomare
Ålder 15 år –
Du kan döma nationella seniortävlingar såsom sommar- och vintertouren

Elitdomare
Uttagning av Tennis Sweden
Du kan döma internationella matcher på de lägsta seniornivåerna och internationella juniortävlingar

Internationella Domarkurser
Uttagning av Internationella Tennisförbundet (ITF)
Du kan döma på ITF Pro Circuits, ATP-tävlingar och WTATour

TENNIS SWEDEN Klubbdomarguiden 32.

